

РОЛЬ ПРИВАТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Заступник міністра економіки Тарас Висоцький зазначає, що після відкриття ринку землі, ціна за один гектар може сягнути до 2200 доларів, в залежності від моделі ринку.

3. Після відкриття ринку землі в Україні скуплять китайці, індійці або інопланетяни

Звісно, хтось з них купить землю але ніхто не буде вивозити її до Китаю чи на Марс. Знову наголошую на США, звідти ніхто ніяку землю не вивозив, незважаючи на те що торгують нею вже досить довго. Інвестор, який хоче мати справу та бізнес з Україною буде намагатися створити робочі місця, підприємство. Адже, якщо держава буде вирішувати за інвестора яким чином йому користуватися земельними ділянками, заборона користуватися нею чи взагалі відібрання її, жоден з інвесторів не зрадіє такий перспективі втратити все через емоційну нестабільність парламент. А з нашими парламентаріями можливо все, під час засідання ради, а саме в момент обговорення продовження мораторія, один з депутатів так і сказав: «Зараз земля в оренду та це добре, оскільки ми, як держава, завжди можемо розірвати договір і забрати».

4. Відміна мораторію на руку латифундистам – великим землевласникам

В Україні більше ніж 15 років успішно існує тіньовий ринок землі. Відповідно до даних президента Української аграрної конфедерації Леоніда Козаченко, які він передав «Урядовому кур'єру» в минулому році близько 8 мільйонів гектарів державної землі обробляється невідомо ким, поза правового поля.

Іншими словами, латифундисти знають кому принести відповідний чемодан з неправомірною винагородою, та обробляти – перепродавати ці гектари, як хочеш.

Головною проблемою України завжди була корупція. Тому кажучи про земельну реформу, про зняття мораторію на землі сільськогосподарського призначення, ми можемо боятися лише корупційної складової. Оскільки наші закони достатньо гарні, якщо їх виконувати. Отже задля втілення цієї ідеї, потрібно розробити відповідний закон. Наразі в ВРУ розглядає декілька проектів які врегулюють відносини між власниками земельних ділянок сільськогосподарського призначення і їх продажу.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР
2. Законопроект № 2178-10 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» від 25.09.2019 року.
3. Про введення мораторію на примусову реалізацію майна: закон України від 29.11.2001 року № 2864-III.

Бенделіані Роман Юрійович,

Курсант другого курсу

факультету економіко-правової безпеки

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Науковий керівник:

Круглова Ольга Олександрівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільного права та процесу

факультету підготовки фахівців для підрозділів

кримінальної поліції Дніпропетровського

державного університету внутрішніх справ

ДОГОВІР ФАКТОРИНГУ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ ДОГОВІРНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Договір факторингу є одним із інноваційних для вітчизняного грошового ринку способів управління оборотним капіталом, він є відносно молодим і перебуває на стадії формування.

Нестабільність економічної ситуації в Україні, постійні інфляційні процеси стримують його розвиток, в той час, як в переважній більшості країн Західної Європи та США він широко використовується, і обсяг наданих факторингових послуг постійно зростає. В сучасних умовах

господарювання факторингові операції розглядаються як гнучкий інструмент в розрахунково-платіжних відносинах, що дозволяє постачальнику мінімізувати або зовсім зняти з себе всі комерційні ризики та сприяє прискоренню оборотності засобів і зростанню прибутку [1, с. 212].

Взагалі, факторинг вважається різновидом торгово-комісійної операції, при якій клієнт відступає дебіторську заборгованість з метою негайного отримання більшої частини платежу і тим самим збільшує швидкість обороту грошових коштів, знижує витрати по веденню обліку рахунків і отримує гарантії погашення заборгованості. Завдяки договору факторингу постачальник може відразу отримати від фактора плату за відвантажений товар, що дозволяє йому не чекати оплати від покупця і планувати свої фінансові потоки. Таким чином, факторинг забезпечує підприємство реальними грошовими коштами, сприяє прискоренню звороту капіталу, підвищенню частки продуктивного капіталу і збільшенню прибутковості [2, с. 131].

Визначаючи місце договору факторингу в системі договірних прав України, слід звернути уваги на одночасність розвитку інституту факторингу у двох галузях права: відповідні норми достатньо докладно закріплено як у цивільному, так і в господарському законодавстві. Так, відповідно до ст. 1077 Цивільного кодексу України факторинг – це фінансування під відступлення права грошової вимоги: одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату, а клієнт відступає або зобов'язується відступити факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника) [3].

В свою чергу, Господарським кодексом України у ст. 350 встановлюється, що банк має право укласти договір факторингу (фінансування під відступлення права грошової вимоги), за яким він передає або зобов'язується передати кошти у розпорядження другої сторони за плату, а друга сторона відступає або зобов'язується відступити банку своє право грошової вимоги до третьої особи [4]. Тобто факторинг тлумачиться як придбання банком права вимоги у грошовій формі щодо поставки товарів або надання послуг з прийняттям ризику виконання такої вимоги і прийом платежів. Це банківська операція, яка проводиться на комісійних умовах і на договірних засадах.

Слід навести й положення Закону України «Про банки та банківську діяльність», де у ст. 49 факторинг визначається як банківська операція, що передбачає банком права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги і взяття на себе ризику виконання таких вимог і приймання платежів [5].

З цього приводу, в спеціальній літературі зазначається, що в сучасній науці на сьогодні є більш розвиненим цивільно-правовий підхід до визначення місця факторингу у системі права, в межах якого вирізняються два напрямки: «чистих» цивілістів, які розглядають факторинг лише з точки зору цивільного права, та науковців, які хоч і визнають примат цивільного права, проте вважають договір факторингу змішаним, таким, що регулюється двома галузями одночасно [6, с. 184].

Проте останнім часом відбувається розвинення цього напрямку і з позиції науки господарського права. Все ж таки правовідносини щодо факторингу найбільш точно відповідають предмету регулювання ГК України, а не ЦК України. Про що свідчить й аналіз судової практики, відповідно до якого виявлено, що питома вага спорів, які стосуються факторингу, розглядаються в рамках господарського судочинства. Крім того, достатньо розповсюдженими є ситуації, коли загальний суд відмовляє у розгляді позовної заяви в порядку цивільного судочинства, мотивуючи це тим, що дана категорія справ має розглядатися господарським судом [7, с. 86]. Отже, на практиці відносини щодо факторингу мають саме господарсько-правову природу.

Слід звернути увагу й на переваги при укладенні договору факторингу: – можливість покриття дефіциту обігових коштів, страхування і запобігання кредитних і валютних ризиків; – перетворення дебіторської заборгованості у вільні грошові кошти, можливість безризикового надання контрагентам відстрочки платежу (адже саме там, де підприємства практикують надання товарних кредитів, не обійтися без факторингу); – можливість збільшення об'ємів продажу товарів і надання послуг. Більш того, разом із фінансуванням клієнт може розраховувати на допомогу фактора в управлінні дебіторською заборгованістю. – отримати від факторингових операцій непогані комісійні; – в першу чергу факторинг вигідний виробникові продукції, який шукає ринок збуту і поспішає отримати оплату за товар, щоб пустити ці засоби в оборот; – факторинг вигідний підприємствам, які, реалізуючи свій товар, не можуть довго чекати оплати постачань, оскільки їм необхідно швидко придбати товар у виробника [8, с. 109].

РОЛЬ ПРИВАТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ

В свою чергу, недоліками у факторингу є: – клієнт не відповідає перед фактором за невиконання або неналежне виконання боржником свого обов'язку, якщо даний договір є безрегресним (згідно статті 1081 ЦК України); – якщо сума, одержана фактором від боржника, виявилася меншою від суми боргу, клієнт зобов'язаний сплатити факторові залишок боргу; – значні суперечності в законодавстві України [9].

Отже, підсумовуючи, слід зауважити, що договір факторингу є різновидом договору, за яким одна сторона (клієнт) відступає або зобов'язується відступити другій стороні (фактору) своє наявне або майбутнє право грошової вимоги до третьої особи (боржника), а фактор гарантує фінансування клієнта шляхом передання або зобов'язання щодо передання грошових коштів у розпорядження клієнта за плату, надання інших послуг, пов'язаних із правом вимоги, що відступається. Цей вид договору є оплатним, реальним, ризиковим; у разі відступлення майбутніх прав – фідуціарним; у випадку забезпечення виконання зобов'язань за допомогою договору факторингу, останній є таким, що укладається під умовою. До того ж, договір факторингу має переважно господарську приналежність, що обумовлює необхідність розмежування відповідних положень ГК та ЦК України із внесенням загальних норм про факторинг до ГК України.

Бібліографічні посилання:

1. Курінна О. В. Факторинг в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. Серія : Економіка. 2016. Вип. 1. С. 212-222.
2. Плаксієнко В. Я. Сутність та роль факторингу в сучасних умовах / В. Я. Плаксієнко, Т. Б. Прийдак, І. В. Косовська. *Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси*. 2013. Вип. 10(4). С. 129-134.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
4. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16 січ. 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 12.11.2019).
5. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 року URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 12.11.2019).
6. Токунова А. В. Договір факторингу: загальна характеристика. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2014. Вип. 34. С. 183-192.
7. Токунова Анастасія Володимирівна. Правовий режим факторингу. Дисертація канд. юрид. наук: 12.00.04, Нац. акад. наук України, Ін-т екон.-прав. дослідж. Донецьк, 2012. 190 с.
8. Чепис О. І. Сутність факторингу та його переваги над іншими фінансовими інструментами / О. І. Чепис, А. І. Юска. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2017. Вип. 44(1). С. 108-112.
9. Глівінська Д.А. Факторинг: переваги та недоліки. URL: <http://www.rusnauka.com>.

Біденчук Тетяна Миколаївна,

курсант четвертого курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Нагорна Олена Олександрівна,

викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЩОДО ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ НЕПОВНОЛІТНІМ

Дуже часто в кримінальних провадженнях подається цивільний позов, не рідко він стосується відшкодування моральної шкоди. Багато науковців розглянули питання